

THE ECONOMIC RELATIONS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA WITH ROMANIA

RELAȚIILE ECONOMICE ALE REPUBLICII MOLDOVA CU ROMÂNIA

PLOPA Silviu, student,
specialitatea: Economie Generală și Comunicare Economică ,
Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava,
România, Suceava, str. Suniversității 13, www.usv.ro
e-mail autor:plopasilviu03@gmail.com.

Abstract: *This research explores the economic relations between the Republic of Moldova and Romania, focusing on the current state of these connections, research methods, and key findings. By examining trade data, investment models, and foreign direct investment flows, the study provides deep insights into the economic dynamics between the two countries. It highlights Romania's significant role as a major trading partner and investor in Moldova's economy. The research methodology involves analyzing statistical data from sources such as the National Bank of Moldova and other international organizations, complemented by qualitative assessments and expert opinions. Key findings indicate a substantial increase in trade volume and investment flows between Moldova and Romania in recent years. Romania has emerged as a crucial partner for Moldova, contributing to economic growth, job creation, and market diversification.*

Keywords: *Exports, Trade, Free Trade, Welfare.*

JEL CLASSIFICATION: F1

INTRODUCERE

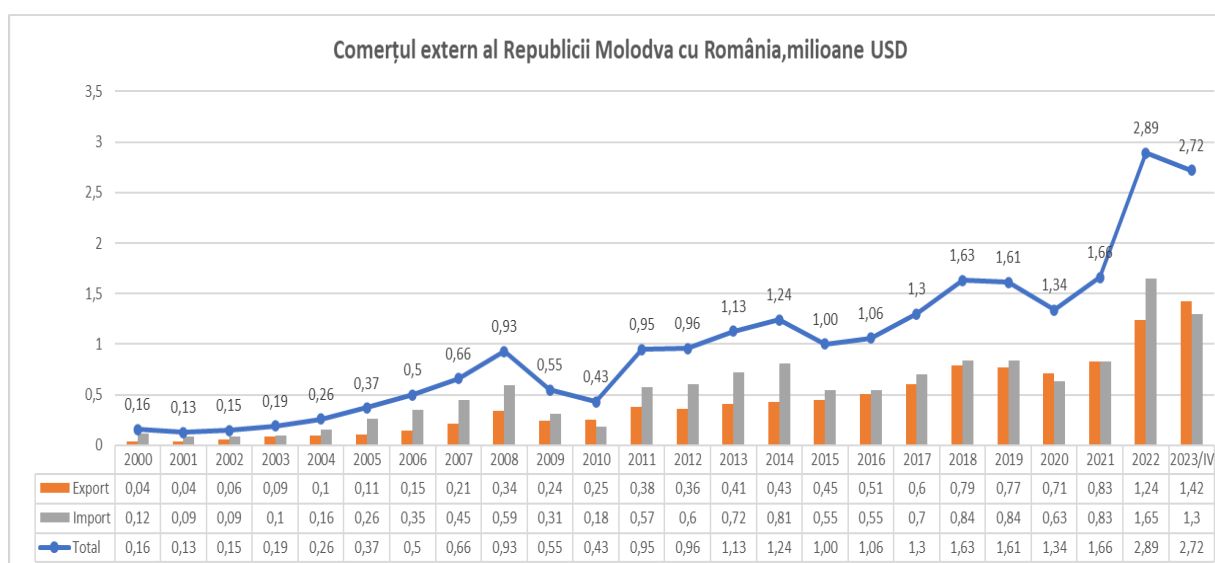
România și Republica Moldova împărtășesc o relație comercială vitală, în care România joacă un rol central ca principal partener al Moldovei. Această colaborare susține schimburile comerciale și investițiile în diferite sectoare ale economiei, consolidând legăturile economice dintre cele două țări. De asemenea, România este un investitor de încredere în Moldova, contribuind semnificativ la creșterea economică și la crearea de locuri de muncă în diverse domenii.

Obiectivele cercetării: Obiectivele acestei cercetări sunt să analizeze relațiile economice dintre Republica Moldova și România, să investigheze metodele utilizate în studiul acestui subiect și să evidențieze cele mai importante constatări în legătură cu aceste relații. De asemenea, se urmărește identificarea rolului esențial al României ca partener comercial și investitor principal în economia Moldovei.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Analiza comerțului exterior al Republicii Moldova dezvăluie o evoluție semnificativă în dinamica exporturilor, evidențiind o mai bună diversificare și o creștere a competitivității pe plan internațional. În trecut, Moldova a fost puternic dependentă de Federația Rusă, însă în ultimii ani această dependență a scăzut semnificativ. În anii 2000, aproximativ 44,5% din exporturile moldovenești erau destinate pieței ruse, în timp ce doar 8% erau direcționate către România. Cu toate acestea, în decursul anilor, s-a observat o creștere stabilă a exporturilor către România. Astfel, în trimestrul al patrulea al anului 2023, exporturile către România au reprezentat 35,1% din totalul exporturilor, în timp ce exporturile către Federația Rusă au scăzut la doar 3,6%. Această schimbare semnificativă indică faptul că România a devenit principalul partener comercial al Republicii Moldova în prezent.

În anul 2022, Republica Moldova a înregistrat o creștere semnificativă a comerțului exterior cu România, înregistrând o creștere de 1,23 miliarde USD față de anul 2021. Această creștere spectaculoasă poate fi atribuită în mare parte războiului din Ucraina, deoarece Republica Moldova importă o gamă variată de mărfuri din Ucraina, iar apoi aceste mărfuri sunt reexportate către România. De asemenea, importă din România și exportă către Ucraina. Cu toate acestea, în anul 2023, comerțul extern cu România a scăzut puțin. Acest lucru este cauzat în principal de o scădere generală a exporturilor și importurilor Republicii Moldova. Această scădere poate fi influențată de o varietate de factori, inclusiv de condițiile economice internaționale, fluctuațiile pieței și schimbările din domeniul politicii.

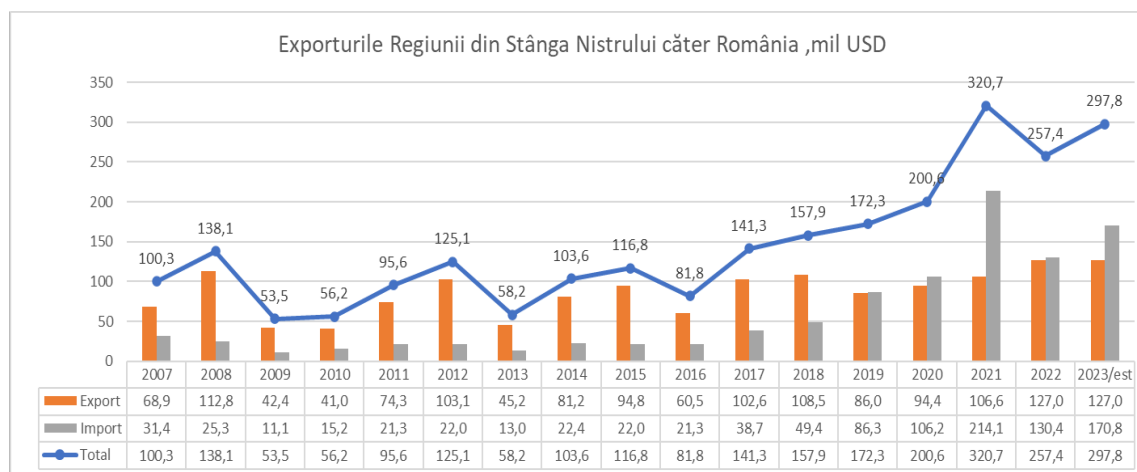
Sursa: Biroul Național de Statistică, statbank.statistica.md

Figura 1, Comerțul extern cu România

Pentru a înțelege mai bine rolul României pentru Republica Moldova, este crucial să analizăm ponderea acestora în exporturile moldovenești comparativ cu alte state. În anul 2023, Italia a fost al doilea cel mai important partener comercial al Republicii Moldova, cu exporturi în valoare de 2,60 miliarde de USD. Totuși, în comparație cu România, diferența în exporturi este semnificativă, fiind de 11,61 miliarde de USD. De asemenea, dacă raportăm și la alți parteneri comerciali, diferența este și mai semnificativă. De exemplu, în comparație cu Germania, care este al treilea cel mai important partener comercial, diferența în exporturi este de 12 miliarde USD, iar față de Cehia este de 12,6 miliarde de USD. Astfel cifrele date subliniază importanța crucială a României ca destinație principală pentru produsele moldovenești, evidențiind o relație comercială robustă și profundă între țări.

Pentru a determina importanța României ca partener comercial, este crucial să luăm în considerare și regiunea Transnistriană, unde exporturile către România înregistrează o creștere constantă, iar dependența de această relație comercială este în continuă expansiune. În 2023, exporturile către România au crescut semnificativ, ajungând la 18% din totalul exporturilor regiunii, în creștere față de 3,5% în 2005. România și Republica Moldova împreună asigură 70% din consumul total al mărfurilor provenite din regiune, oferind o bază stabilă pentru economia transnistreană în contextul prăbușirii exporturilor către alte destinații, cum ar fi Federația Rusă.

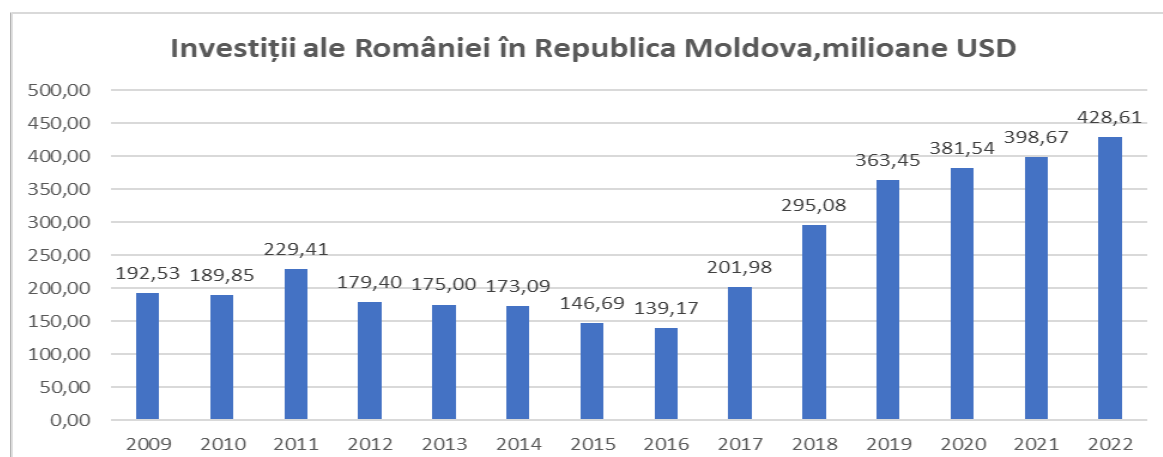
Pe de altă parte, exporturile către Federația Rusă au înregistrat un record negativ în acest an, reprezentând doar 7,6% din totalul exporturilor regiunii. Această schimbare semnificativă reflectă o diminuare a dependenței de piața rusă și o orientare către piețele europene, mai ales către Republica Moldova și România. Analiza valorii totale a exporturilor din regiune arată o scădere în 2022 față de anul 2021 de 63,3 milioane USD și în anul 2023, a înregistrat o creștere de 40,4 milioane USD. Principalele produse exportate în România de către regiunea Transnistriană includ metale și produse siderurgice, precum și produse agroalimentare, cum ar fi cerealele și oleaginoasele. Aceste exporturi reprezintă o parte semnificativă a economiei regiunii și sunt vitale pentru menținerea activității economice și a locurilor de muncă în această zonă.

Sursa: stiri.md, articolul economic: Comerțul cu transnistria

Figura 2. Exporturile din stânga nistrului

Investițiile străine directe (ISD) reprezintă investițiile făcute de o societate sau de o persoană fizică dintr-o anumită țară într-o altă țară, fie sub forma înființării unei întreprinderi, fie prin dobândirea de active în cealaltă țară, cum ar fi deținerea sau controlul asupra companiilor străine. Investițiile directe ale României în Republica Moldova au cunoscut un declin până în 2016, când erau de 139 de milioane de dolari sau 5,3% din total. În prezent, acestea au înregistrat o creștere impresionantă, ajungând la 430 de milioane de dolari în creștere față de anul precedent cu 29,94 milioane de dolari. Creștere spectaculoasă a investițiilor în ultimii ani se datorează în mare parte venirii capitalului privat, în special a unor bănci private din România, care au o prezență puternică în Republica Moldova. Astfel în prezent, România și-a crescut cota de investiții semnificativ și fiecare al zecelea dolar investit în Republica Moldova provenind din România. Dacă e să facem un clasament al țărilor care investesc, astfel conform Băncii Naționale a Moldovei, în anul 2022, principalele investiții în Republica Moldova sunt realizate de următoarele țări: pe primul loc se poziționează Cipru cu 783,52 milioane dolari, urmată de Federația Rusă cu 715,02 milioane dolari, România cu 428,61 milioane dolari și Olanda cu 412,72 milioane dolari. Dacă e să facem o analiză a structurii investițiilor făcute, trebuie de menționat că investițiile făcute de Cipru și Olanda sunt din zone offshore, existând suspiciuni că acestea ar putea reprezenta tot capital moldovenesc, dar sunt marcate ca fiind din aceste țări. În ceea ce privește investițiile din Rusia, acestea sunt în special sub formă de instrumente de datorii, în timp ce stocul de investiții în capital propriu este negativ. Astfel, analizând structura capitalului investit și proveniența acestuia, reiese că cel mai mare investitor străin în Republica Moldova este România, care a realizat investiții de aproape 430 de milioane de dolari, urmată de Germania cu peste 245 de milioane de dolari, Marea Britanie cu 239 de milioane de dolari și Bulgaria cu peste 215 milioane de dolari. Aceste țări joacă un rol cheie în îmbogățirea capitalului din Republica Moldova, aducând tradiții europene și contribuind la apropierea țării de Uniunea Europeană.

Sursa: BNM, Raport: Ancheta Coordonată a Investițiilor Directe pe țări

Figura 3. ISD ale României

CONCLUZIE

În concluzie pot spune că, România este un partener comercial esențial pentru Republica Moldova, având un rol central în sprijinirea dezvoltării economice și a integrării europene a acesteia. Această colaborare comercială solidă între țări nu doar consolidează stabilitatea economică a Republicii Moldova, ci și facilitează cooperarea în diverse domenii și modelarea unui viitor mai prosper.

BIBLIOGRAFIE

1. Exporturile Republicii Moldova pe trimester 2023
https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/40%20Statistica%20economica/40%20Statistica%20economica__21%20EXT__EXT010__serii%20trimestriale/EXT013000.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774
2. Exporturile regiunii Transnistriene
<https://agora.md/2023/12/03/analiza-exporturile-regiunii-transnistrene-in-rusia-au-ajuns-la-un-minim-istoric-de-ce-depinde-economia-din-stanga-nistrului>
3. Principalele produse de export al regiunii din stânga nistrului
<https://stiri.md/article/economic/unde-isi-vinde-marfurile-transnistria-cate-au-ajuns-in-moldova-ue-si-rusia/>
4. Investițiile străine directe în Republica Moldova
<https://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP2.xhtml>

Coordonator științific: COBAN Marina, conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău,
str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: + 373 22 402779
[E-mail: mcoban.mcoban@gmail.com](mailto:mcoban.mcoban@gmail.com)